
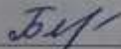

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
Олександр ДІБРОВА
«16» травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри організації підприємництва
та біржової діяльності
Протокол №13 від 14 травня 2024 р.

Завідувач кафедри
Микола ІЛЬЧУК

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Підприємство, торгівля та
біржова діяльність»

Людмила БЕРЕЗОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ»

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Спеціальність: 076 Підприємництво та торгівля

Освітня програма: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Факультет: економічний

Розробник: доцент кафедри організації підприємництва та біржової діяльності,
кандидат економічних наук, доцент Березовська Л.О.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ»**

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля	
Освітня програма	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	30	6
Практичні, семінарські заняття	30	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	120	168
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - формування у студентів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку торговельних підприємств, оцінювання їхнього інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних управлінських рішень щодо розвитку підприємств сфери торгівлі на інноваційних засадах.

Завдання:

- вивчення механізмів управління інноваційним розвитком торговельних підприємств;
- забезпечення результативності формування та використання інноваційного потенціалу торговельних підприємств та ефективності інвестування в інновації;
- набуття вмінь обґрунтовувати напрямки пріоритетного інноваційного розвитку та імплементувати інноваційні стратегії у діяльність торговельних підприємств.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур за невизначених умов і вимог.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1 - здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 3 - здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1 - здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур;

СК 3 - здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;

СК 5 - здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 3 - вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН 7 - визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності;

ПРН 9 - розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності;

ПРН 11 - впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	ін д	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інновацій, інноваційної діяльності та інноваційного розвитку підприємства														
Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку підприємства	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 5. Глобальні науко-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 6. Державне регулювання інноваційного розвитку	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11
Тема 7. Національні	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5				11

інноваційні системи													
Разом за змістовим модулем 1	7	84	14	14			56	84	3,5	3,5			77
Змістовий модуль 2. Управління інноваційним розвитком торговельного підприємства на мікрорівні													
Тема 8. Діагностика потенціалу інноваційного розвитку	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 9. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку торговельного підприємства	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 10. Управління інноваційним розвитком торговельного підприємства у нестабільному середовищі	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 11. Поняття інноваційного проекту розвитку підприємств сфери торгівлі та управління ним	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку торговельного підприємства	1	12	2	2			8	12	0,5	0,5			11
Тема 13. Оцінювання ризиків інноваційного проекту розвитку в торгівлі	1	12	2	2			8	12					12
Тема 14. Маркетинг інновацій	1	12	2	2			8	12					12
Тема 15. Стимулювання інноваційної діяльності на торговельному підприємстві	1	12	2	2			8	12					12
Разом за змістовим модулем 2	8	96	16	16			64	96	2,5	2,5			91
Усього годин		180	30	30			120	180	6	6			168

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку	2
2	Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку підприємства	2
3	Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	2
4	Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	2
5	Тема 5. Глобальні науко-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	2
6	Тема 6. Державне регулювання інноваційного розвитку	2
7	Тема 7. Національні інноваційні системи	2
8	Тема 8. Діагностика потенціалу інноваційного розвитку	2
9	Тема 9. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку торговельного підприємства	2
10	Тема 10. Управління інноваційним розвитком торговельного підприємства у нестабільному середовищі	2
11	Тема 11. Поняття інноваційного проекту розвитку підприємств сфери торгівлі та управління ним	2
12	Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку торговельного підприємства	2
13	Тема 13. Оцінювання ризиків інноваційного проекту розвитку в торгівлі	2
14	Тема 14. Маркетинг інновацій	2
15	Тема 15. Стимулювання інноваційної діяльності на торговельному підприємстві	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Інновації та циклічність економічного розвитку	8
2	Тема 2. Ключові поняття інноваційного розвитку підприємства	8
3	Тема 3. Вимірювання рівня інноваційного розвитку та чинники його формування	8
4	Тема 4. Сучасні організаційні форми інноваційного розвитку	8
5	Тема 5. Глобальні науко-технічні та інформаційні комунікації в інноваційній сфері	8
6	Тема 6. Державне регулювання інноваційного розвитку	8
7	Тема 7. Національні інноваційні системи	8
8	Тема 8. Діагностика потенціалу інноваційного розвитку	8
9	Тема 9. Стратегії та бізнес-моделі інноваційного розвитку торговельного підприємства	8
10	Тема 10. Управління інноваційним розвитком торговельного підприємства у нестабільному середовищі	8
11	Тема 11. Поняття інноваційного проекту розвитку підприємств сфери торгівлі та управління ним	8
12	Тема 12. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку торговельного підприємства	8
13	Тема 13. Оцінювання ризиків інноваційного проекту розвитку в торгівлі	8
14	Тема 14. Маркетинг інновацій	8
15	Тема 15. Стимулювання інноваційної діяльності на торговельному підприємстві	8

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт;
- інші види.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);

- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- інші види.

7.Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8.Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзамену
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$.

9.Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни “Інноваційний розвиток торговельних підприємств” (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4192>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді) - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4192>;
- Березовська Л.О. Конспект лекцій з дисципліни «Інноваційний розвиток торговельних підприємств» для студентів ОС “Магістр” за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля. Київ. Нубіп України. 2023. 183 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
2. Березовська Л.О., Долженко І.І. Податкове регулювання інноваційної діяльності суб’єктів господарювання в Україні. *Науковий вісник Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. Серія «Економіка»*. 2021. Том 26. Випуск 1 (86). С. 123–130. URL: http://www.visnyk-onu.od.ua/journal/2021_26_1/21.pdf
3. Безус А.М., Шевчун М.Б., Безус П.І. Перспективи інноваційного розвитку роздрібною торгівлі в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 24–28.

4. Борецька Н.П., Петренко Л.А. Заходи активізації інноваційної діяльності підприємства в сучасних умовах. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 5-1. С. 94–100. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bnav_2019_5-1_18.
5. Дубовик Т. В., Бучацька І. О. Інноваційна спрямованість розвитку підприємств роздрібною торгівлі. *Маркетинг і менеджмент інновацій*. 2017. № 1. С. 223-230. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2017_1_22.
6. Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні : монографія / [С. А. Давимука, Л. І. Федулова, Н. М. Попадинець та ін.] ; за заг. ред. С. А. Давимуки ; ДУ “Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України”. Львів, 2016. 432 с.
7. Кащена Н. Формування інноваційної стратегії управління економічною активністю підприємства торгівлі. *Підприємництво та інновації*. 2020. Вип. 11-2. С. 37-43. URL : <http://ei-journal.in.ua/index.php/journal/article/view/283>
8. Кириченко А. В., Березовська, Л. О. Інноваційні товари як основа інноваційного підприємництва. *Економіка та суспільство*. 2021. №29. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-29-10>
9. Лаврененко В.В., Петренко Л.А. Формування екосистем академічного підприємництва на засадах створення та капіталізації інтелектуальних активів ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2020. URL: http://projects.dune-hd.com/bitstream/handle/2010/34857/eptp_20_29.pdf?sequence=1&isAllowed=y
10. Мазаракі А. А., Федулова Л. І. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком підприємств сфери торгівлі. *Підприємництво і торгівля*. 2017. Вип. 21. С. 20-25.
11. Петренко Л. А. Формування конкурентних переваг підприємств на основі інновацій в умовах економіки знань. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну*. Серія Економічні науки. 2019. № 6 (141). С. 47–59.
12. Петренко Л. А. Шевченко Р.В. Інновації в рослинництві: актуальні напрями та показники ефективності впровадження. *Агросвіт*. 2019. №4. С. 42–50.
13. Петренко Л. А., Приходько А.О. Аналіз найбільш інноваційних компаній світу за рейтингом Forbes. ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2018. URL: <http://projects.dune-hd.com/handle/2010/26794>
14. Петренко Л. А. Інновації в цифрову епоху та їх застосування в сфері кадрової безпеки. ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». 2021. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/36232>
15. Петренко Л. А. Формування сучасних механізмів взаємодії «університет-бізнес» в контексті забезпечення інноваційного розвитку. *Економічний простір*. 2019. №152. С. 214–233.
16. Сардак С. Е., Мовчаненко І. В. Особливості інноваційної діяльності сучасних підприємств в умовах глобальної інтелектуалізації: колект. моногр. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 420 с.
17. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
19. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: <http://rada.gov.ua>
20. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfin.gov.ua/>
21. Офіційний сайт Асоціації українських банків. URL: <http://www.aub.com.ua>
22. Офіційний портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
23. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
24. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <http://www.wto.org>
25. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL:

<http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

26. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org/>

27. . Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://sfs.gov.ua/>.

28. Офіційний сайт Українського об'єднання лізингодавців. URL: <http://www.leasing.org.ua>.

29. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua>

30. Офіційні Веб-сайти компаній з управління активами та інвестиційних компаній. URL: <http://www.prostobank.ua/spravocchniki/ku>

31. Офіційні Веб-сайти лізингових компаній. URL: <http://investing.org.ua/ru/default/261>